

Залуговська Г. П.,

старший викладач кафедри формування та розвитку професійної компетентності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України Інституту професійного розвитку, Пенітенціарна академія України, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0003-2258-5073;

Барахта В. В.,

старший викладач кафедри формування та розвитку професійної компетентності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України Інституту професійного розвитку, Пенітенціарна академія України, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0003-2627-8839;

Косов О. М.,

старший викладач кафедри підвищення кваліфікації працівників пробації Інституту професійного розвитку, Пенітенціарна академія України, м. Чернігів, Україна
ORCID: 0000-0001-9651-5647

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті проаналізовано сутність поняття «діджиталізація» та її значення для функціонування держави. Здійснено аналіз нормативно-правових актів, що супроводжують процес діджиталізації органів державної влади в Україні. Висвітлено основні сучасні наукові підходи до визначення переваг цифровізації в Україні. Визначено низку факторів як загальних, так і специфічних, що впливають на діяльність із впровадження діджиталізації в Україні. Запропоновано конкретні рішення щодо впровадження прогресивних технологій у діяльність органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України у сфері рекрутингу.

Ключові слова: Державна кримінально-виконавча служба України, персонал, добір персоналу, цифровізація, реформування.

Постановка проблеми. В Україні у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України з 24 лютого 2022 року введений воєнний стан [1], який триває донині.

Війна росії проти України вплинула на всі сфери суспільного життя українців, процес державного будівництва

та реформування державних органів України. Нині відсіч збройної агресії та подолання наслідків війни є основними пріоритетами нашої держави і суспільства [2].

Однак у важких умовах війни Україна для боротьби з ворогом використовує знання та інновації, а також удосконалює власний політичний та військовий потенціал. Боротьба українців за незалежність і майбутнє нащадків набула нових, інноваційних вимірів, серед яких діджиталізація («діджиталізація» (англ. digitalization) літерально означає «оцифрування», «цифровізація», у широкому значенні – перенесення інформаційного поля у цифрову форму [3]) посіло особливе місце. Разом з тим експерти вважають, що і після завершення війни Україна буде потребувати розвитку та підтримки новітніх інформаційних моделей прогресу, які допоможуть відновити українську економіку та будуть зміцнювати Збройні Сили України [4].

Отже, реформування державних органів в Україні загалом та Державної кримінально-виконавчої служби (далі – ДКВС України) зокрема, яке відбувається в умовах воєнного стану, повинно супроводжуватись упровадженням новітніх технологій у повсякденну діяльність державних службовців. Тому постала нагальна потреба проведення додаткових наукових досліджень з питань діджиталізації діяльності ДКВС України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом в Україні відбулась низка подій, що вплинула на функціонування та реформування органів державної влади, в тому числі ДКВС України, особливо щодо впровадження цифровізації. Науковцями було проведено велику кількість досліджень проблем цифровізації державних органів України, зокрема М. Петришина та С. Гриньов досліджували сутність поняття «діджиталізація» з точки зору формування державної політики, Н. Миськовець – проблеми, що виникають на шляху впровадження цифровізації в Україні, М. Варламова та Ю. Дем'янова – виявлення основних тенденцій поширення діджиталізації, Н. Литвин та Л. Крупнова – наукові підходи щодо визначення діджиталізації як засобу підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів

державної влади, а С. Сидоренко – розвиток цифровізації в умовах війни як соціокультурного явища. Однак, незважаючи на велику кількість досліджень, присвячених питанням цифровізації державних органів в Україні, дослідження та впровадження діджиталізації в діяльність ДКВС України залишились поза увагою.

Формулювання мети. Метою статті є здійснення аналізу стану діджиталізації процедур надання та отримання публічних послуг, а також дослідження правових актів, що регулюють процес цифровізації органів державної влади, на основі чого пропонується розробити рекомендації, спрямовані на вдосконалення системи добору персоналу до органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів ДКВС України.

Виклад основного матеріалу. Інформаційні технології можуть підвищити ефективність державного управління, вивести взаємодію особи з державою на новий рівень, а також вирішити проблему надмірної бюрократизації процесу управління [3].

Діджиталізація є ключовим фактором, що впливає на прозорість та ефективність діяльності органів державної влади щодо надання електронних послуг. Впровадження сучасних технологій сприяє належній взаємодії між владою та громадою, допомагає зробити будь-який процес зручним і незалежним від людського фактору [5].

Враховуючи вищезазначене, слід зауважити, що не втрачає актуальності дослідження особливостей та процедури впровадження діджиталізації у всі сфери державної діяльності в Україні.

У світової спільноти є позитивний досвід впровадження цифровізації у діяльність державних органів. Держави Європейського Союзу розрізняються за показниками, що характеризують рівень діджиталізації, і більше розвинені держави демонструють кращі показники, внаслідок чого виникає необхідність дослідження закономірностей їх розвитку в різних країнах [6], а також впровадження позитивного закордонного досвіду діджиталізації в діяльність державних органів в Україні.

Слід враховувати, що впровадження інформаційно-комунікаційних технологій потребує змінення наявних моделей управління, організаційної структури, вдосконалення цифрових технологій, формування нових цінностей, а також окреслення і втілення нових стратегій та пріоритетів [7].

В Україні з метою здійснення цифровізації державних органів загалом та ДКВС України зокрема, а також забезпечення прав людини і громадянина у сфері діяльності державних органів зроблено такі кроки: розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1153-р [8] було схвалено Стратегію реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затверджено операційний план реалізації у 2022–2024 роках Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року; а також Указом Президента України від 4 вересня 2019 року № 647/2019 «Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг» на Кабінет Міністрів України покладено низку завдань щодо здійснення цифровізації у сфері публічних послуг [9].

Таким чином, на Кабінет Міністрів України покладено обов'язок забезпечити спрощення процедур надання та отримання публічних послуг, а також здійснити їх доступність шляхом:

1) скасування обов'язку подання в паперовій формі заяви про надання публічної послуги;

2) впровадження автоматичної перевірки повноти та достовірності відомостей у електронних заявах про надання публічної послуги, а також механізмів оперативного уточнення і виправлення технічних помилок;

3) покладення на відповідних суб'єктів обов'язків стосовно внесення необхідних відомостей до інформаційних систем та єдиного державного вебпорталу електронних послуг;

4) забезпечення без втручання людини надання адміністративних послуг в автоматичному режимі, а також за допомогою засобів телефонного зв'язку з використанням автоматизованих систем, що дають змогу, зокрема, ідентифікувати суб'єкта звернення через засоби розпізнавання голосу або відповіді на контрольні запитання;

5) отримання за бажанням суб'єкта звернення результатів надання публічних послуг засобами кур'єрського зв'язку;

6) удосконалення системи підвищення кваліфікації осіб, що забезпечують надання публічних послуг [9].

Крім цього, однією з основних цілей реформування ДКВС України є розширення можливостей цифровізації пенітенціарної системи.

До завдань, визначених Стратегією реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року, що стосуються стратегічної цілі «Розширення можливостей цифровізації пенітенціарної системи», віднесено:

1) оновлення та розширення аналітичної здатності Єдиного реєстру засуджених та осіб, взятих під варту;

2) створення та впровадження автоматизованої системи обліку матеріальних ресурсів;

3) впровадження електронного моніторингу пробації та забезпечення функціонування системи збору даних для цілей комплексної оцінки слідчих ізоляторів та установ виконання покарань ДКВС України;

4) впровадження електронних послуг у медичній сфері;

5) впровадження електронних систем бухгалтерського, кадрового та статистичного обліку (МІА);

6) впровадження електронного документообігу в органах та установах ДКВС України [8].

Водночас наказом Міністерства юстиції України від 17.03.2023 р. № 1000/5 затверджено Положення про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу ДКВС України, відповідно до якого однією з основних форм проведення службової підготовки є дистанційна, що характеризується як індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників процесу в спеціалізованому середовищі (із застосуванням спеціальної онлайн-платформи) [10].

Отже, в Україні протягом останніх п'яти років здійснюється оптимізація та цифровізація процесу надання та отримання

публічних послуг, а також з 2022 року закріплено завдання щодо впровадження діджиталізації в діяльність ДКВС України.

Разом з тим до проблем у системі органів та установ виконання покарань, слідчих ізоляторів ДКВС України слід віднести: відсутність належних програмних рішень (онлайн-платформ, бази даних тощо) для вдосконалення діяльності, прискорення та підвищення рівня зручності, безпеки обміну інформацією, її оброблення, систематизації та аналізу [8]; обмеження потенціальної можливості інформатизації [11]; а також відсутність або застарілість матеріально-технічного забезпечення, низький рівень комп'ютерної грамотності персоналу, недостатнє забезпечення доступом до інтернету, що суттєво ускладнюють упровадження інформаційних технологій та інновацій, нових методів і інструментів роботи, розвитку цифрової інфраструктури органів та установ виконання покарань, слідчих ізоляторів ДКВС України [8].

Беззаперечно, запровадження новітніх інформаційних технологій у повсякденну діяльність державних службовців в Україні (зокрема інтеграція цифрових технологій у практичну діяльність органів влади) приведе до зменшення ресурсних витрат, пов'язаних із забезпеченням взаємодії між громадянами, бізнесом та державними органами влади [12]. Тому ми вважаємо, що потребує впровадження цифровізації і система пошуку кандидатів, добору та управління персоналом ДКВС України.

Процес трансформації системи управління персоналом є предметом наукового інтересу, зокрема О. Потьомкіна та А. Гордійчук, які вважають, що сучасна специфіка оновлення підходів щодо управління персоналом характеризується широким впровадженням новітніх інформаційних та цифрових технологій в управлінський процес. При цьому характерною особливістю змін, що відбуваються, є застосування таких спеціалізованих рішень, як штучний інтелект, чат-боти або когнітивні технології. Усе вищезазначене змінює характер зайнятості та породжує необхідність формування нових підходів до управління персоналом, таких як поширення дистанційної зайнятості в режимі онлайн. Слід зазначити, що при

дистанційній формі зайнятості продуктивність виконання завдань суттєво не змінилася, а за певними видами діяльності вона навіть зросла. Проте зазначена організація праці змусила управлінський контур підприємств кардинально змінити підходи до управління персоналом, починаючи від постановки завдань і виробничих планів і закінчуючи формуванням нових систем контролю за якістю виконання робіт [13].

Крім цього, значного поширення у сфері підбору персоналу останнім часом набуває первинний автоматизований відбір кандидатів на заміщення посад за допомогою чат-ботів, які проводять первинні співбесіди з кандидатами, відбираючи найбільш відповідних заданим у програмі параметрам. Це значно скорочує роботу менеджерів по персоналу, які здійснюють якісний відбір лише серед найбільш професійно відповідних кандидатів, економлячи при цьому час, необхідний на опрацювання даних від усієї маси потенційних працівників. Таким чином, трансформації, що відбуваються в глобальній економічній системі у процесі формування цифрової економіки, знаходять своє відображення і у сфері управління персоналом [13].

Цифрова трансформація також стосується таких етапів прийому на роботу та навчання, як відеопрезентації; проходження квесту замість співбесіди; навчання через спеціальні портали тощо. Тобто діджиталізація добору персоналу може знизити навантаження на кадрові підрозділи і управлінську ланку під час здійснення добору та навчання новоприйнятого персоналу [14].

Висновки. Отже, для комплексного реформування державних органів в Україні слід враховувати потребу в новітніх інформаційних і цифрових технологіях органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів ДКВС України.

Сучасні методи добору персоналу мають вищу результативність, а отже, впровадження в умовах воєнного стану нових цифрових програмних рішень на всіх етапах рекрутингу персоналу ДКВС України забезпечить безпеку персоналу (можливе керування процесом з будь-якого безпечного місця), та дозволить ефективніше використовувати службовий і робочий час персоналом ДКВС України.

Впровадження новітніх інформаційних та цифрових технологій, зокрема дистанційної процедури добору персоналу ДКВС України з використанням системи управління кандидатами, чат-ботів та спеціалізованих додатків для смартфонів, у поєднанні з високою цифровою компетентністю персоналу ДКВС України забезпечить якісний добір персоналу до органів і установ виконання покарань ДКВС України, а також підвищить ефективність роботи органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів ДКВС України.

На підставі вищезазначеного пропонуємо доповнити Стратегію реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153-р., і до завдань:

1) стратегічної цілі 7 «Формування ефективної моделі підготовки та діяльності персоналу органів і установ пенітенціарної системи» додати:

«створення цілісної системи заходів, спрямованих на підвищення цифрової компетентності персоналу пенітенціарної системи»;

2) стратегічної цілі 8 «Розширення можливостей цифровізації пенітенціарної системи» додати:

«модернізація процедури добору пенітенціарного персоналу»;

«розроблення та впровадження ATS (applicant tracking system – системи управління кандидатами)»;

«розробка та впровадження чат-ботів та спеціалізованих додатків для смартфонів щодо добору пенітенціарного персоналу».

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022. *Офіційний вісник України*. 2022. № 46. Ст. 2497.

2. Залуговська Г. П., Косов О. М. Діджиталізація як один із напрямів реформування пенітенціарної системи України в умовах воєнного стану. *Актуальні питання теорії та практики в галузі права, освіти, соціально-гуманітарних та поведінкових наук в умовах воєнного стану*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів,

25–26 квітня 2023 р.): у двох томах. Том 1. Чернівці : Академія ДПГС, 2023. С. 110–112.

3. Петришина М., Гриньов С. Діджиталізація як напрям державної політики України. *Молодий вчений*. 2019. № 11 (1). С. 106–109.

4. Сидоренко С. Розвиток цифровізації в умовах війни як соціокультурного явища. *Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент*. 2022. Т. 11. С. 298–309.

5. Литвин Н., Крупнова Л. Діджиталізація як засіб підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо надання електронних послуг. *Ірпінський юридичний часопис*. 2020. Вип. 3. С. 69–76.

6. Варламова М., Дем'янова Ю. Основні тенденції діджиталізації у глобальному вимірі. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 2. С. 251–260.

7. Миськовець Н. Цифровізація в Україні та світі. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69), № 4 (2). С. 60–65.

8. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022–2024 роках : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153 р. *Офіційний вісник України*. 2023. № 1. Ст. 33.

9. Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг : Указ Президента України від 04.09.2019 р. № 647/2019. *Офіційний вісник Президента України*. 2019. № 20. Ст. 803.

10. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України : наказ Міністерства юстиції України від 17.03.2023 р. № 1000/5. *Офіційний вісник України*. 2023. № 34. Ст. 1835.

11. Зливко С. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в системі виконання покарань України. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Право. 2022. № 3 (17). С. 26–38.

12. Сиволапенко Т. Досягнення та перспективи цифровізації публічного управління в Естонії. *Теорія та практика державного управління*. 2018. Вип. 2. С. 257–263.

13. Потьомкіна О., Гордійчук А. Трансформація системи управління персоналом підприємства в умовах цифровізації економіки. *Економічні науки*. Серія: Регіональна економіка. 2022. Вип. 19. С. 217–224.

14. Жосан Г. Стан розвитку діджиталізації в Україні. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30, № 1 (2). С. 44–52.

Zaluhovska H.,

Senior lecturer of the Department of Formation and Development of Professional Competency of the Personnel of the State Criminal and Executive Service of Ukraine of the Institute of Professional Development, Penitentiary Academy of Ukraine, Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2258-5073;

Barakhta V.,

Senior lecturer of the Department of Formation and Development of Professional Competency of the Personnel of the State Criminal and Executive Service of Ukraine of the Institute of Professional Development, Penitentiary Academy of Ukraine, Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2627-8839;

Kosov O.,

Senior lecturer of the Department of Advanced Training of the Probation Personnel of the Institute of Professional Development, Penitentiary Academy of Ukraine, Chernihiv, Ukraine
ORCID: 0000-0001-9651-5647

**DIGITALIZATION OF THE ACTIVITIES OF THE STATE
CRIMINAL AND EXECUTIVE SERVICE OF UKRAINE
UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW**

The article analyzes the concept of “digitalization” and its significance for the functioning of the state. The positive changes, which is the result of the implementation of digitalization in Ukraine during the war, as well as its significance in the post-war period, are outlined in the article. An analysis of the state of digitization of the procedures for providing and receiving public services was carried out. The article studied the results of the introduction of the latest information technologies into the daily activities of civil servants in Ukraine.

The main modern scientific approaches to determining the advantages of digitization in Ukraine are highlighted. A number of factors, both general and special, which can affect the implementation of digitalization in Ukraine have been identified. An analysis was carried out regarding the legal acts accompanying the process of digitalization of state authorities in Ukraine.

Current problems of digitization in the system of bodies and institutions for the execution of punishments, pretrial detention centers and higher educational institutions with specific learning conditions of the State Criminal and Executive Service of Ukraine are indicated. The tasks defined by the Penitentiary System Reform Strategy for the period until 2026 regarding expanding the possibilities of digitalization of the penitentiary system of Ukraine were studied.

The authors proved that the introduction of digitalization into the work process of the personnel of the State Criminal and Executive Service of Ukraine will increase the efficiency of the activities of the rank and command staff and employees of the State Criminal and Executive Service of Ukraine, as well as ensure the compliance of the technological processes taking place in the penitentiary system with the modern requirements of Ukrainian society.

Specific proposals for making changes to the Penitentiary System Reform Strategy for the period until 2026 with the aim of supplementing the areas of implementation of digitalization in the activity of the penitentiary system of Ukraine were proposed. Proposed solutions regarding the implementation of progressive technologies in the activities of bodies, institutions for the execution of punishments and detention centers of the State Criminal and Executive Service of Ukraine in the field of recruiting.

Key words: *State Criminal and Executive Service of Ukraine, personnel, personnel selection, digitalization, reformation.*

References

1. Ukraine (2022), *On the introduction of martial law in Ukraine* : Order of the President of Ukraine, Kyiv.
2. Zaluhovska, H. P. and Kosov, O. M. (2023), "Digitalization as one of the directions of reforming the penitentiary system of Ukraine under martial law", *Current issues of theory and practice in the field of law, education, social, humanities and behavioral sciences under martial law*, Proceedings of the International scientific-practical conference, Chernihiv.
3. Petryshyna, M. and Hryniiov, S. (2019), "Digitization as a direction of the state policy of Ukraine", *Young Scientist*, No. 11 (1), pp. 106–109.
4. Sydorenko, S. (2022), "The development of digitization in the conditions of war as a socio-cultural phenomenon", *Media forum: analytics, forecasts, information management*, Vol. 11, pp. 298–309.
5. Lytvyn, N. and Krupnova, L. (2020), "Digitization as a means of increasing the openness, transparency and efficiency of the activities of state authorities and local self-government bodies in the provision of electronic services", *Irpın Legal Journal*, Vol. 3, pp. 69–76.

6. Varlamova, M. and Demianova, Yu. (2020), "The main trends of digitization in the global dimension", *Galician Economic Herald*, No. 2, pp. 251–260.

7. Myskovets, N. (2019), "Digitization in Ukraine and the world", *Scholarly notes of V. I. Vernadskyi Tavri National University*. Series: Economics and management, Vol. 30 (69), No. 4 (2), pp. 60–65.

8. Ukraine (2022), *On the approval of the Penitentiary System Reform Strategy for the period until 2026 and the approval of the operational plan and implementation in 2022–2024*: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine, Kyiv.

9. Ukraine (2019), *About some measures to ensure the provision of quality public services*: Order of the President of Ukraine, Kyiv.

10. Ukraine (2023), *On the approval of the Regulation on the organization of official training of the rank and file members of the State Criminal Enforcement Service of Ukraine*: Order of the Ministry of Justice of Ukraine, Kyiv.

11. Zlyvko, S. (2022), "Information provision of management activities in the system of windowed punishments of Ukraine", *Scientific Bulletin of Severshchyna*. Series: Law, No. 3 (17), pp. 26–38.

12. Syvolapenko, T. (2018), "Achievements and prospects of digitalization of public administration in Estonia", *Theory and practice of public administration*, Vol. 2, pp. 257–263.

13. Potiomkina, O. and Hordiichuk, A. (2022), "Transformation of the personnel management system of the enterprise in the conditions of digitalization of the economy", *Economic sciences*. Series: Regional economy, Vol. 19, pp. 217–224.

14. Josan, H. (2020), "The state of development of digitalization in Ukraine", *Economic analysis*, Vol. 30, No. 1 (2), pp. 44–52.